

EESTI SKAUT

KEVAD 2019

EESTI SKAUTIDE ÜHINGU AJAKIRI

ESÜ KAEARÄTIPÄEV 22. JA 24. VEEBRUARIL

Kaelarätipäev on traditsiooniline üritus, mille puhul kõik Eesti skaudid kannavad kaelarätti – olenemata, kas viibitakse tööl, koolis või puhkehetkel. 22. veebruaril tähistame skautluse rajaja Robert Baden-Powelli sünniaastapäeva ning 24. veebruaril Eesti Vabariigi aastapäeva!

Armas skaudipere!

Selle aasta veebruaris tähistasime juba Eesti Vabariigi 101. sünnipäeva. Nagu ikka, oli see aktiivne ka skautidele. Olime hästi nähtavad nii pidulikul jumalateenistusel kui paraadil. Skautlikke tegevusi viisid Soorebased läbi Vabamus ja juhatuse-büroo esindajad Vabaõhumuuseumis. Skaute oli näha Tartus lipuheiskamisel ja lipukonnad Tormilind ning Keila tähistasid pidupäeva laagriga Aegviidus. Rakvere skautid käisid hommikul lippu heiskamas. Paljud järgisid kaelarätipäeva kommet ning olid oma tänastes tegemistes skautidena nähtavad. Sellest sai ka palju pilte. Usun, et meid kõiki on täitnud uhkus ja rõõm oma kodumaa üle.

Skautliku liikumise kolmeks põhialuseks on austus oma vaimsete põhimõtete vastu, kohustus teiste ees ja kohustus iseenda ees. Neist teine – kohustus teiste ees – hõlmab ka kohustust olla truu oma riigile ja edendada kohalikku, riiklikku ja ülemaailmset rahu, üksteisemõistmist ja koostööd. Sellega saab meid nimetada ka patriootlikuks noorteorganisatsiooniks. Ja milline päev saab rohkem käia kokku patriootliku noorteorganisatsiooniga, kui Eesti sünnipäev. See on ka sobiv hetk mõelda meie liikumise kohale ja rollile Eestis ja meie kohalike üksuste rollile piirkonnas. Arvame ja usume, et meie mõju on oluline ja ulatuslik. Eesoleval aastal plaanime organisatsioonina ka skautluse mõju täpsemalt uurida.

Kevadel saime uuringuga teada, et skautlus on spontaanselt nimetatavatest esimene Eesti noorteühing. Vabariigi aastapäeva õhtul pidas president oluliseks, et Eestist on saanud maailmas tuntud lugu, mis rajaneb 30 aastasel ülesehitustööl meie kõigi poolt. Ka Eesti Skautide Ühingul ja Eesti skautidel on oma lugu, mida räägib iga tänasel pidupäeval kaelarätti kandev, lipuvalves osalev või muul viisil skautlust esindav skaut. See on lugu, mida oleme loonud needsamad üle 30 aasta ja millega peame tegelema edasi. Soovin siinkohal tänada kõiki teid, kes olete tänas skautlust esindanud. Ja samas tuleb tänada ka kõiki ülejäänuid, kes on olnud tänase skautluse loo jutustajateks. Meie ülesanne on seda lugu jätkuvalt rääkida, tutvustada skautlikke põhimõtteid – enesearendamist ja heategusid – nii enda tutvustajate kui laiemalt. Sest mina olen kindel, et nagu Eesti lugu, on ka Eesti skautluse lugu väärt rääkimist.

Siim Maripuu
ESÜ juhatuse esimees

SISUKORD

4 LÄKSIN KOJU ...

5 Üheöösue ehk võistkond "Kotid" ERNA Matkal

6 KRISTJAN - elu on skautlus ja skautlus on elu

12 Kuninglik võimalus – ARENGUPREEMIA

13 Kutsu KOOLITAJA külla

14 RÄNDURITE UUS PROGRAMM

16 KRIIMSILMAST JÜRIPÄEVANI

18 Kriimsilma laager ja JOTA/JOTI

20 SKAUTLEMISE MEISTRIKLASS

22 Õunapuu karikas kuulub Saturnile

23 Vanemskautide ja rändurite oma NOORTEKOGU

24 Esmakordselt – ELLUJÄÄMISMATK

25 ÜLDKOGU JA TÄNUÕHTU

28 Erinevate riikide programmivõrdlus
ehk CUBNET-SCOUTNET

29 WOSMi uudiseid

30 ÄIKE

31 Uued skaudioskused – MEEDIA JA VEEMATK

Ajakiri Eesti Skaut
Eesti Skautide Ühingu väljaanne

Toimetuse kontakt: Juurdeveo 22A-2, 11313 Tallinn või ajakiri@skaut.ee
Toimetuse koosseis: Sirje Pool, Mikk Leedjärv, Laura Õigus, Piia-Kristiina Miller

Ajakirja Eesti Skaut väljaandmist toetavad
Hasartmängumaksu Nõukogu ning Haridus- ja Teadusministeerium.

Toimetusel on õigus kirju ja kaastöid toimetada ja lühendada.
Fotosid ja käsikirju ei tagastata.

Ajakirja Eesti Skaut toimetuse tänab kõiki kaastöö tegijaid.
Ootame uusi kaastöid.

roheline trüki

Ajakiri on trükitud keskkonnasõbraliku trükisena
trükihojas Ecoprint.

Esiikaas: Hetk Kriimsilma laagrist,
autor Anti Aasma

MTÜ Eesti Skautide Ühing
Juurdeveo 22A-2,
11313 Tallinn

5344 5171
info@skaut.ee
www.skaut.ee

LÄKSIN KOJU ...

PRIIT PARMING

16.07.1938-22.02.2019

22. veebruaril lahkus ootamatult Eesti skautide toetaja ja sõber Priit Parming.

Priidu eestvedamisel on toimunud alates 1994. aastast Kajaka salga koolitused Eesti skautlike organisatsioonide noortele juhtidele ja tänaseks on niinimetatud Kajaka salga liikmeid kokku juba üle 100, moodustades ühe erilise skautliku kogukonna, liites skaute, gaide, noorkotkaid ja kodutütreid. Enamus neist koolitustest toimusid Ameerika Ühendriikides ja kahel korral on toimunud suurem koolitus ka Eestis. Veel aasta alguses pidasime koos plaane, kuidas korraldada Kajaka salga kokkutulek eeloleval suvel ning plaanis olid ka juba järgmised koolitused nii sellel kui järgmisel aastal.

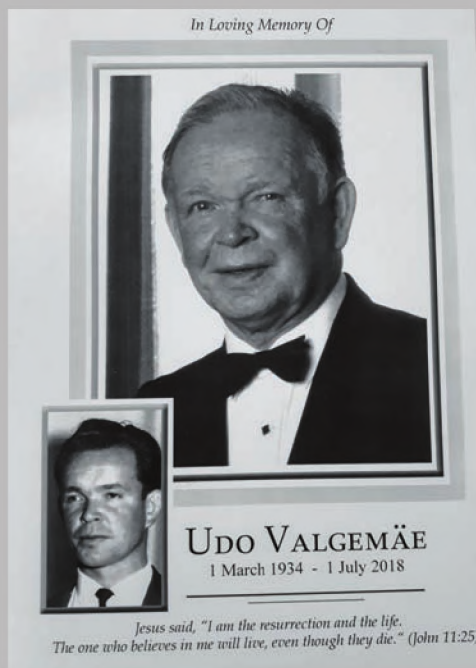
Priidu juhitud Ameerika Eesti Heatahtlik Selts oli nende koolituste korraldaja ja rahastaja ning lisaks sellele elas Priit kaasa meie organisatsiooni ettevõtmistele ka muus osas, hoolis väga meie käekäigust ja kordaminekutest ning oli toetajaks väga paljudes muudes ettevõtmistes.

Priit sündis 1938. aastal Eestis, põgenes 1944. aastal Nõukogude okupatsiooni eest koos perega Saksamaale ja siirdus sealt 1949. aastal Ameerika Ühendriikidesse. Priit jõudis pidada mitmeid ameteid, parkümmend aastat oli Priit USA sõjaväes ohvitser aga vahest olulisemad ametid on seotud tööga Eesti organisatsioonides. Priit on olnud New Yorgi Balti Komitee esimees, Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides juhatuse liige, Ameerika Eesti Heatahtliku Seltsi esimees, ajaleht Vaba Eesti Sõna juhatuse liige, New Yorgi Haridusseltsi esimees ja Lakewoodi Eesti

ühingu esimees. Noorena osales ta skautide tegevuses Ameerika Ühendriikides ja jõudis ka nooremskautmasteri tiitlini. Eesti Skautide Ühing nimetas Priidu oma auliikmeks 1998. aastal.

Priit jääb meelde kui väsimatu organiseerija, oskuslik inimeste kaasaja, hooliv, õiglane ja südamluk kaasteeline ning on kurb, et eelolevas laulu- ja tantsupeo aegses suves toimuval Kajakate suurkokkutulekul, mille planeerimisega Priit juba algust tegi, ei saa me jagada oma Kajakate mälestusi koos temaga. Priit Parming ja Ameerika Eesti Heatahtlik Selts on jätnud väga olulise jälje Eesti skautlike organisatsioonide arenguteele. Südamest tänu selle koostöö, toetuse ja sõpruse eest! Puhka rahu.

UDO VALGEMÄE

01.03.1934-01.07.2018

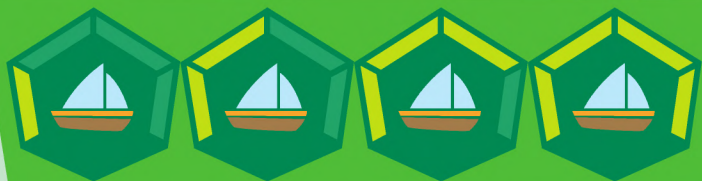
2018. aasta suvel lahkus meie seast ka teine välis-Eesti väärrikas skaudijuht – Udo Valgemäe, kes elas Austraalias ja edendas seal välis-Eesti skautlust, olles selle kauge maailmajao esindaja ka meie suurlaagrites Tagametsas. Udo sündis Ida-Virumaal ja jõudis nüüd ka koju tagasi, puhates oma perekonna rahulas Lohusuu kalmistul. Aitäh Sulle südamluke ühiste hetkede ja Eesti skautluse elushoidmise eest ka väljaspool Eestit! Puhka rahu.

MEEDIA

ja

5

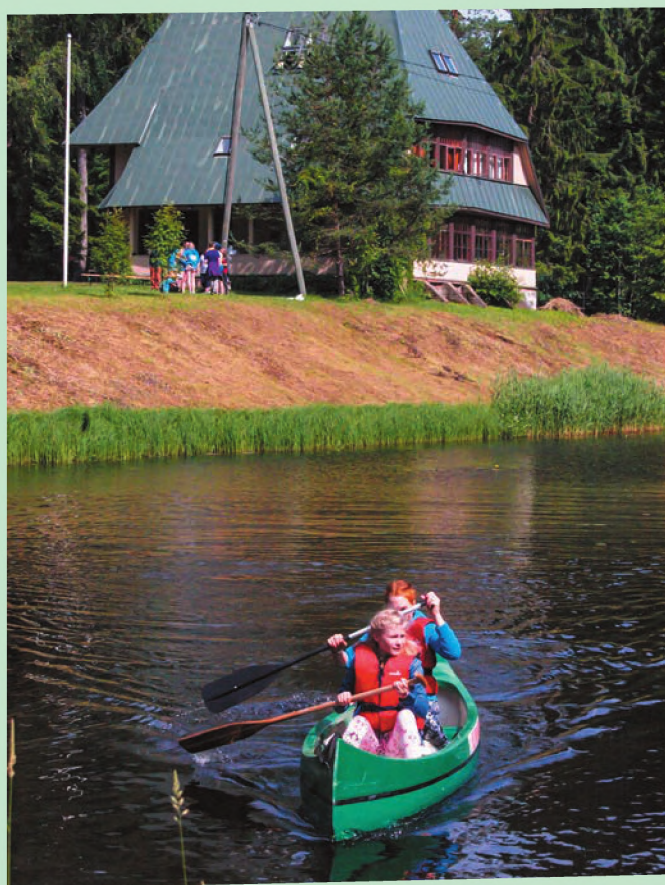
VEEMATK

Hea meel on teada anda, et valminud on kaks uut skaudioskust – **meedia ja veematk**. Mõlemal skaudioskusel on nagu ikka **neli taset**, igal tasemel on kindlad nõudmised ja oskused, millele taseme omanik vastama peab. Noore vastavust kindlale tasemele hindab juht, seega **head juhid**, vaadake üle skaudioskused ja mõelge, millised oskused teie noortel on (esmaabi skaudioskus on erand – selle tasemete oskusi kinnitab koolituse läbimise tõend). NB! Noortel on ka endal hea võimalus skaudioskustega tutvuda ja vajadusel skaudijuhi tähelepanu suunata.

Väljatöötatud neljatasemelised skaudioskused:

- meedia;
- veematk;
- laagrielu skaudioskus;
- orienteerumine;
- esmaabi;
- kokkamise;
- skaudiehitised.

Skaudioskuse märk on ESÜ aktiivse liikme jaoks tasuta. Märke väljastab kontor (Karin – karin@skaut.ee) vastutavale juhile konkreetse nimekirja alusel. Küsimuste korral võtke julgelt ühendust.

PERSOON

KRISTJAN

6

ELU ON SKAUTLUS
JA SKAUTLUS ON ELU

Küsis Laura Õigus

Käesoleva persooniloo peategelaseks on äsja peaskaudi ameti lõpetanud Kristjan Pomm, kes on skautluses aktiivselt tegutsenud suurema osa oma elust ning keda teavad nii vanemad kui nooremad olijad. Kuidas tema skautlik tee alguse sai, mis on selle aja sees toimunud ja muutunud ning mida ta arvab ESÜ arengutest tänasel päeval, sellest kõigest lähemalt järgnevalt.

Kuidas sattusid skautluse juurde? Mis oli see hetk, mil tundsid, et oled õiges kohas? Mis olid need aspektid, mis paelusid tol ajal?

Elus juhtub ikka asju tänu juhustele ja nii sattusin skautlusesse tänu sellele, et Tallinnas Õismäel koolis rahvatantsuga tegeledes, oli meie rahvatantsuõpetajaks skaudijuht skm Richard Tõnnus, kes ühel päeval tuli peale trenni mu juurde jutuga, et võiksime asuda koos skaudiüksusi looma. Olin talle mingil põhjusel silma jäänud ja ta arvas, et sobin skaudijuhiks. Aasta oli 1989 ja skautlus Eestis oli taasärkamas. Suure hooga sai siis esimesi koondusi peetud, kodus ise õpitud sõlmi ja metsatarkusi ning siis neid endast nooremate uute skautidega jagatud. Üsna pea sai alguse ka Tallinna Skautide Maleva taasloomine ning sain selle esimeseks juhiks. Tartu Ülikooli õppima minnes jäi skaudiüksus Tallinnasse maha, aga siis valiti mind Eesti Skautide Maleva peastaabi liikmeks ja õigepea oli juba ESÜ loomine. Nii see skaudivanker veerema läks ja mina selle peal, üsna noorena ja alles õppides, kuidas olla skaudijuht, kuidas toetada teisi juhte ja kuidas korraldada üritusi. See oli põnev aeg ja kindlasti paelus mind kohe alguses see, et skautlus on võimalus ise õppida, saada paremaks ja muuta ka maailma paremaks paigaks. Teadmine, et tegu on väärika traditsiooniga noorte liikumisega, milles osalejaid kümneid miljonile üle maailma, kinnistas teadmist, et skautlus on üks parimaid viise, et aidata kaasa tegusate, sallivate ja maailma avara pilguga vaatava uue põlvkonna sirgumisele. Eesti taasiseisvumise ootus ja uhkus olla eestlane lisas veelgi indu juurde skautluses olla. Ka vahvad laagrid ja esimesed rahvusvahelises skautluses osalemise kogemused andsid esimestel aastatel nii avara vaate skautluse olemusest kui löid ka pildi, kuhu võiksime Eesti skautlusega jõuda. Soov, et skautlus jõuaks võimalikult paljudeni, oli kohe alguses üks mõte ja unistus ning et Eestis oleks skaute vähemalt 10 000 oli ka Eesti Skautide Ühingu loomisel üks ambitsioone. Usun, et see täitub ühel ilusal päeval.

Mis oli Sinu skautluse elu üks esimesi vabatahtlikke ülesandeid?

Kuidas see õnnestus?

Esimesi ülesandeid oli teha skautidele koondus ja õpetada sõlmi. Oskasin kingapaelu kokku sõlmida ja ka lipsusõlme, aga see oli ka kõik. Õnneks oli kodus isa, kes oli tegeleenud purjetamisega ja teadis igasugu sõlmi ning õpetas neid siis ka mulle. Vaatasin ka vanadest käsiraamatutest järgi ning

peamised sõlmed, mida 1990date alguse skautide järgunõuded nõudsid, sain selgeks ja läbi mängu ning tegevuse ka noortele, endast ehk 3-4 aastat noorematele, õpetatud. Suurem väljakutse oli esimene iseeseisev skaudilaager. Läksime ca 15 poisiga Valgemetsa laagrit pidama. Juba rongisõit Tallinnast sinna oli paras peavalu, sest poistel oli vaja karjuda, asju loopida ja igasugu tempe teha ja ma olin ainus juht, kes nendega kaasas, ise alles 17-aastane. Usk endasse lõi kõikuma. Aga nädalavahetuselaaager sai lõpuks tore – matkasime, tegime koos süüa, laulsime ja kojusõit oli juba hulga rahulikum, olime kokku kasvanud. See oli tore ja skautlusele omane innustav ja inspireeriv ühtekuuluvustunne, mida olen tundnud korduvalt ka hiljem. Olgu selleks näiteks ühises meeskonnas ERNA matka korraldades, ESÜ juhatuses olles, suurlaagrite meeskondades või ka Metsamärgi kursustel osaledes. Need ühistunde tajumised on ilmselt kõige väärtuslikumad emotsionaalsed hetked skautluses.

Vaadates tagasi, mis on siiani olnud Sinu kõige meeldejäävam suvelaaager? Miks? Mis on olnud kõige meeldejäävam välislaager?

Suvelaagritest meeldejäävaim on ilmselt suurlaager Hõimusild 2001. aastal – esimene suurlaager, mille juhiks mind valiti. Tegu on seni suurima suurlaagriga ESÜ olemise ajal ning selle ettevalmistamine võttis pea kaks aastat ja sai tõeliselt eriline suurlaager. Muuhulgas jäi laager meelde ka tänu sellele, et pidime enam kui 1000 noort evakueerima Tagametsast, sest oli väga suur tormioht ja mitmel pool Eestis oli sel suvel torm maha murdnud hektarite kaupa metsa. Meil läks hästi. Evakutsioon Kabalasse, Saeveskisse ja Tõrvaaugule õnnestus, laagrilised viga ei saanud ja ka laagripaik jäi lõpuks siiski tormituultest puutumata. Tegu oli aga kaheldamatult ühe keerukaima juhtimisülesandega, millega saime hea meeskonnana hästi hakkama.

Välislaagritest ilmselt erilisim on osalus esimest korda maailmajamboreel 1995. aastal Hollandis. Näha ja tunnetada koos pea 30 000 skauti üle kogu maailma ja osaleda erinevais tegevustes oli eriline elamus ja andis ka inspiratsiooni, kuidas Eestis suurlaagreid korraldada ja mida kõike võib skautlus noortele pakkuda. Seda reisi jääb meetuma ka seik, et meie buss, millega Eestist laagrisse läksime, kadus ära. Bussijuhid, kes võõramaa keeli ei rääkinud, ei osanud laagri parklas turvameestele oma soovi, et nad on koos Eesti skautidega, selgeks teha ja laagrisse nad ei jõudnudki. Mobiiltelefone siis veel ei olnud ja oli üsna „äre“ olukord, et kas ja kuidas siis pea 40kesi koju tagasi saame. Esindusüksuse juhina oli vastutus suur ja õnneks tänu õnnelikule juhusele siiski leidsin bussijuhid ja bussi üles. Kuidas see juhtus, jäägu mõne järgmise loo kajastada.

Erilise elamusena jääb meelde ka ESÜ esimene osalus Skautide Maailmakonverentsil Norras Oslos, kus saime kätte oma liikmetunnistuse, et oleme taas peale pea 50 aastast pausi täieõiguslik Skautide Maailmaorganisatsiooni liige. Konverentsi eel oli ka noorte foorum, mille raames toimus kanuumatk Norra fjordides – ühine kanuusõit koos ühe Brasiilia skaudijuhiga ja väikeses rahvusvahelises salgas laagripaigas ühine toimetamine on samuti eredalt meeles. Skautlus on avardanud mu maailmapilti ja olen tänulik neile võimalustele, mida skautlus on mulle pakkunud või mis on ise korraldades õnnestunud teoks teha. Ühena viimastest on mees skautliku sõpruskonnaga „ekspeditsioon“

Brownsea saarele eelmisel aastal. Olla paigas, kus Baden Powell kunagi oma esimese eksperimentaalse skaudilaagri korraldas, oli unistus, mis koos sõpradega sai teoks.

8 Miks oled ka täiskasvanuna skautluses? Mis paelub tänapäeval?

Olen veendumusel, et iga täiskasvanu elus peab olema väike annus vabatahtlikku tööd oma riigi ja kogukonna heaks. Noorteorganisatsioonis on see aga eriti tore, sest saad aru, kuidas sinust nooremad maailma vaatavad ja olemine noorte inimeste keskel seab ka endale tingimused, mis ei lase laisaks minna. See hoiab meeled ärksad ja pakub ka vaheldust igapäevasele tööle ning rikastab elu. Õnneks on jätkuvalt unistusi, mida teoks teha. Uurida veelgi sügavamalt skautluse ajalugu, uurida skautluse mõju noorte arengule, teha plaane, kuidas Eestis noorstööd veel enam väärtustatakse ja toetatakse. Aga ka mõte, et ühel päeval taas oma skaudiüksus teha ja koos oma poeg Jaan Joosepiga üks seikluslik skaudimatk ette võtta – need on mõtted, mis hoiavad skautluse juures. Ideid tulevikuks veel jätkub.

Nõupäevad 2004 - Miša ja Vigri

Kui vaatad ESÜle tagasi sellele, kus oli ESÜ ligi 25 aastat tagasi ning kus on ESÜ nüüd. Mille üle võiks ESÜ kõige rohkem uhke olla? Mis on need ESÜ arengud, mis on üllatanud ja rõõmustanud?

Heameel on paljude asjade üle. Suurim väärtus on kindlasti see, et on olemas tegusad ja toimivad skaudiüksused ja neid eestvedavad skaudijuhid. See on ESÜ vundament. Üheks minu esimeseks ülesandeks ESÜ loomisel oli see, et suhelda eraldiseisvate skaudiüksustega, kes skautluse taastamisaastatel olid erinevais Eesti paikades tegutsemist alustanud ja liita need kõik üheks organisatsiooniks. Eesti skautlus oli siis lõhestunud üsna mitmesse organisatsiooni ja eraldiseisvatesse üksustes. See oli põnev aeg ja liitmine õnnestus – Eesti skautlus on ühtne ja kannab ka ajaloolist Eesti skautluse järjepidevust ning oleme üks suurimaid noorteorganisatsioone Eestis. Tänapäevane strateegiline partnerlus Haridus- ja Teadusministeeriumiga noorsootöö ja hariduse valdkonnas on suure sisulise tähendusega, aga ka vastutus olla arenev ja leida viise, kuidas luua noortele soodne keskkond enesearengu toetamiseks. Rõõmustan kindlasti ka selle üle, et meil on oma laagripaik Tagametsas, skaudimaja Tallinnas, oleme heades koostöösuhetes erinevate institutsioonidega, näiteks Briti saatkonnaga Eestis ja 2018 Kantar Emor uuringu järgi Eesti tuntuim noorteühing. Eriline ja tõesti põnev oli ka skautlusest rääkiva filmi „Südamest skaut“ tegemises osalemine. Näha, kuidas ideest sünnib linatöö ja ka filminduse tehniline pool oli huvitavaks kogemuseks, mida ilma skautluseta suure tõenäosusega ei oleks. Paljud unistused on täitunud ja nende nimel on ühiselt koos paljude teistega ka palju vaeva

nähtud. Kui 25 aastat tagasi oli ESÜ organisatsioonina olukorras, kus väga vähesega tuli teha nii väikesed kui suuri asju, peaskaudi kodu oli osaliselt ka ESÜ ladu ja arhiiv ning ka näiteks paljudele rahvusvahelistele skaudiüriutustele, et luua kontakte ja leida toetajaid, minnes tuli selleks iseseisvalt rahalisi vahendeid leida või ise maksta, siis täna oleme haldussuutlikkuse mõttes jõudnud täiesti uuele tasemele. Suur tänu ESÜ töötajatele ja kõigile juhatuse liikmetele, vabatahtlikele skaudijuhtidele ja meie toetajatele läbi aegade. See on ühiselt käidud tee ja need on ühised võidud.

Oluline, et areng ei peatuks ja näiteks käimasolev noorteprogrammiuendus saaks hästi toimima ja ka liikmeskonna kasv, noorte kaasatus skautlusesse oleks tõusutrendis. Ikka julgelt edasi!

Vahvad teod algavad julgetest unistustest. Mis oleks mõned julged unistused/mõtted, mis Sinul ESÜga seotult on?

Üks mõte, et täpsemalt hinnata ja mõõta skautluse mõju noore arengule, on olnud idee, mis on peas vaikselt küpsenud pea 10 aastat. Sel aastal saab teoks ja koostöös Tartu Ülikooli sotsiaalteadlastega võtame ette teadusuuringu, et mõõta, kas ja kuidas aitab kaasa skautlus noorte arengule. Oleme võtnud osaliselt eeskujuks ka paar varasemat uuringut, mis mujal maailmas on skautluse mõju hindamiseks läbi viidud, aga uuringu lõppdisain saab olema kindlasti unikaalne. Ehk et üsna kaua skautluses aktiivselt osalenuna on võetud ette tee minna sügavamale ja mõtestada skautluse rolli tänastele noortele. Kunagine mõte, mida sai põrgatatud nii mõnegi noorsootöö ja noorte uurijaga ja mis ei leidnud kohe positiivset vastukaja, on nüüd teoks samas. Ehk et tasub olla järjekindel ja mõni idee vajab teostamiseks oma aega.

Üks unistus on seotud ka skaudiprogrammiga. Soov, et skautlus arendaks noori võimalikult igakülgsetl on skautluse olemusse sisse kodeeritud. Vaja on leida selleks vaid õige meetod ja rakendus. Üheks mõtteks on, et saaksime kirja ja toimima oluliselt enam skaudioskusi ja ka hunduoskusi kui täna, et iga noor ESÜ liige saaks ise valida oma arenguteed toetavad tegevused ja ESÜ oleks selleks otsekui ideaalne katselabor, kus proovida ja läbi mängu

ning tegevuse õppida. Just nii nagu skautlus olema peabki. Usun, et see toimiks ja heaks kinnituseks on näiteks Ameerika skaudiorganisatsioonis tehtud uuring, kus leiti, et just suure hulga erialakatseid läbinud noored on edukamad oma tulevases elus ning need, kes jõudnud Kotka Skaudi tasemele, omavad laiapõhjalist ettevalmistust, et olla hästi hakkamasaavateks kogukonna liikmeteks. Kotka Skaudi nimeni jõdmiseks on muulhulgas vaja läbida rida erialakatseid ja ehk oleks Eestis väärt taastada kunagine Metsa- ja täheskaudi süsteem, kus eriti tublid ja palju erialakatseid, praeguses tähenduses skaudioskusi, oleks tunnustatud eraldi nimetusega. Ameerikas on Kotka Skaudi nimetus otsekui kvaliteedimärk ja kinnitus, et seda noort tasub enda juurde tööle võtta. Ka Eestis sooviks jõuda selleni, et oma eluloos skautluse mainimine ja läbi mitteformaalse õppe omandatud teadmiste ja oskuste tunnustamine oleks veelgi laialdasem. Ka Arengupreemia ehk Duke of Edinburgh International Award laialdasem rakendumine kuulub samasse valdkonda ja usun ning loodan väga, et see noorteprogramm saab tuule tiibadesse.

Oled lõpetamas peaskaudi ametit. Kuidas võtaksid kokku oma viimase peaskaudi rolli? Mis on sellelt perioodilt need hetked ja seigad, millele ka 10 aasta pärast naeratusega tagasi vaatad?

Arvan, et hinnanguid ja kokkuvõtteid saavad teha teised ja arvestades ka seda, et paar tööd on veel ka pooleli ning on olemas valmisolek osaleda ESÜ tegevuses ka edaspidi, siis otsi päris kokku veel ei võtaks.

Kui mõelda viimase kuue aasta tegevusele peaskaudina, siis selle perioodi peamiseks ülesanneteks oli organisatsiooni juhtimise ja jätkusuutliku arengu kindlustamine ning osalemine ESÜ juhtgrupi töös, et tagada meie oma arengukavas seatud eesmärkidele keskendumine ja vajadusel toetada juhatust ning bürood erinevais ülesannetes. Lisaks oli peaskaudi rolliks arendada partnerlussuhteid ja esindada skautlust ning saan rõõmustada näiteks koostöö üle nii Briti saatkonnaga Eestis kui ka Haridus- ja Teadusministeeriumi ja teiste noorsootööga seotud

Baden Powell Eesti skaudikaelarätiga
Brownsea saarele viivas laevasadamas Pooles

Alati valmis, ka kõõgitoimkonnas

institutsioonidega. Väga tömahukas oli ka Tagametsa laagriala ja Eesti Gaidide Liiduga seotud koostööküsimuste lahendamine ning olen õnnelik, et eesmärgiks seatud murekohtade lahendamine on õnnestunud. Osalesin ka erinevate rahastustaotluste koostamises ja koostööpartnerite leidmises. Samuti oli avaliku ja meediasuhtluse korraldamine paljuski peaskaudi õlul ja ka noorteorganisatsioonide ning skautluse tuntusuuringu ja töös oleva skautluse mõjuuuringu koordineerimine on olnud paeluvateks väljakutseteks. Rõõmuga vaatan tagasi ka erinevates projektides osalemisele, nagu viimane suurlaager või ka muud skaudiüritused, kus väiksemates ülesannetes oli võimalik ettevõtmistele kaasa aidata. Sisuliselt sai kaasamõeldud ja kaasaráägitud kõigis ESÜ tegutsemisvaldkondades ning proovisin olla ka heaks mentoriks juhatuse esimehele.

10

Viimasest kuuest peaskaudi ametiaastast vaatan rõõmuga tagasi sellele, et juurde on kasvanud uus põlvkond noori skaudi juhte, elamusteks on olnud väga paljud skaudiüritused nagu näiteks Metsamärgi kursused ja suurlaagrid, rahulolu saab tunda Tallinna skaudimaja rajamisest ning muidugi on ka väga palju nalja ja rõõmu täis toimetamisi olnud erinevais koostöögruppides – vahvad hetked koos toreda kaasteeliste skautluses. Muidugi on rõõm ka noortevaldkonna teiste inimeste ja institutsioonidega heast koostööst.

Olles läbi erinevate ametite olnud järjepidevalt skaudi juhina ja vabatahtlikuna Eesti skautluse juures 30 aastat, on olnud ainulaadne võimalus näha Eesti skaudiorganisatsiooni arengulugu ja olla selles osaline. Rõõmustan selle üle, et olen saanud olla skautluse ülesehitustöodes osaline ja anda omalt poolt organisatsioonile tagasi oma panuse, et tänada selle eest, mida ise olen skautlusest saanud. Olen tänulik koostöö ja usalduse eest.

Lisaks on mahtunud neisse aastatesse palju põnevaid ettevõtmisi nii laiemalt noorsootöö kui ka vabakondliku tegevuse raames. On olnud suurepäraseid ja ka väljakutset pakkuvad aastad.

Skautlus on elamise viis ja nii ka jätkan vabatahtlikuna tegevust skautide ridades, olles ikka avatud huvitavateks Eesti skautlust ja laiemalt Eesti noorsootööd edasi viivaks ning Eestit veel paremaks paigaks tegevaks koostööks.

Elagu skautlus, elagu Eesti Skautide Ühing!

Anne Kivimäe: „Minu esimene kokkupuude Kristjaniga oli ca 20 aastat tagasi, kui ta helistas seoses skautlusega Narvas linna noortekeskusesse, mida toona juhtisin. Sellest ajast saadik on meelde jäänud väga mitmed ühised arutelud väga paljudel teemadel (peaasjalikult siiski noorteühingute olukorrast, tulevikust, võimalustest), erinevate ideede testimine vastastikku ja koostöös lahenduste otsimine tervele hulgale väljakutsetele. Eriti pikad, pikad tunnid said veedetud ühiselt Noortepoliitika Nõukogu koosolekul. Muide, üks neist toimus väljasõiduistungina ka Tagametsas. Viimasel ajal on Kristjan toetanud noorsootöötajate koolitamist Narvas pidades muuhulgas loenguid noorsootöö tudengitele. Just Narvas juhtus ka selline lugu, et sattusime koos olukorda, kus linnavalikogu ukse eest leiti kahtlane kohver ja politsei tuli meid välja ajama, öeldes, et „Siin majas on vist pomm“ – ja eks Pomm ju oli tõesti. Kohver osutus siiski ohutuks.“

Unicefi tunnustust vastu võtmas

Presidendile tutvustamas skautluse näitust Tagametsas

Siivi Holmberg, noorteühenduse ELO peakorteri juhataja: „Mind seob Kristjaniga pikaaegne tegutsemine noortevaldkonnas. Hästi on meelde jäänud skautide külaskäik ELO suurlaagrisse Karepal. Samuti ühine töö haridus- ja teadusministrit nõustanud noortepoliitika nõukogus. Kristjan oli Eesti Noorteühenduste Liidu loomise juures ning olnud alati nõu ja jõuga abiks noorteühingute eest seismisel. Ta on hea huumorisoonega, hea suhtleja ja hea sõnaseadja. Kindel inimene, kellele helistada, kui on vaja midagi arutada.“

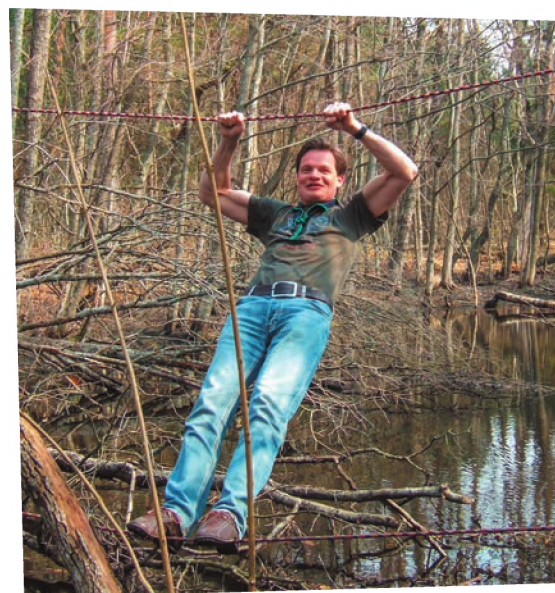
11

Siimon Haamer, 30 aastat kaasrändurina skautlikul teel: „Kristjaniga on meil sama sünniaasta ja oleme mõlemad olnud seotud skautlusega juba 80ndate lõpust, kui pea 50 aastat varjusurmas viibinud noorteliikumine taas elule ärkama hakkas. Kristjan on minu meelest sündinud juhiomadustega ja sellise vastutustunde määraga, millele mõõdikuskaalal triipe ei jagu. Seega oli loomulik, et juba tollal oli Kristjan Eesti Skautide Maleva koosolekutel presiidiumilaua taga, kui mina alles saalis tagumisi pingiridu nühkisin. Sealt läks kõik edasi loomulikku rada, mis viis selleni, et Kristjanist ja skautlusest said justkui sünonüümid, sest ta andis selle liikumise heaks nii oma energia ja aja, kui ka kodu, mis oli teatud perioodil skaudiorganisatsiooni kontoriks. Täna sel päeval on raske ette kujutada seda töömahtu, mis kaasnes ainuüksi liikmetele info jagamisega, kuna seda tuli teha posti teel kirju üle Eesti saates.“

Kristjaniga on meil skautluse teelt ka päris palju ühiseid mälestusi. Matsiranna suurlaagris 1992. aasta suvel konkureerisime oma salkadega Halli Hundi jooksul – matkavormis peetav skaudioskusvõistlus, mis on tänaseks unustusehõlma vajunud. Kristjani salk sai esikoha ja mina jäin omadega napilt teiseks. Lähemalt õppisime teineteist tundma 1993. aastal, kui toimus esimene Eesti pinnal peetud Metsamärgi kursused ja me mõlemad Käo salka sattusime. Kristjaniga on mõnus koos tegutseda, sest mängumeelsust on tal alati jagunud. Seetõttu ei ole ka skaudilaagrites lõbusatest hetkedest puudu tulnud. Samuti on olnud mitmeid vägagi meeolukaid etteasteid ESÜ nõupäevade stiiliõhtutel. Säravaim neist on olnud olümpiamängude maskottide Miša ja Vigri kehastamine 2004. aastal olümpiateemalisel stiilipeol Tagametsas. Järgnevatel aastatel veel ka rollid Mihkli ja Lindana ning teatRIAasta maskottide Paulidena. Kristjaniga ei pea naljategemise pärast muretsema, sest see tuleb tal iseenesest.

Kui sellesse ideaalpilti natuke värvi lisada, siis hommikust pudrukeetmist on parem tema hoolde mitte usaldada, sest varane ärkamine ei ole Kristjani meelistegevus. Vanuse lisandudes on selles osas olnud siiski positiivseid arenguid märgata. Kuid samas on tore, et õhtul lõkke äärest saab tihtipeale ikka veel viimastena lahkutud.

Olen Kristjanile südamest tänulik, et ta on ennast täiel määral skautlusele pühendanud. Kohati on pannud see mind ennast ka halvasti tundma, kuna temaga samaväärselt ei ole lihtsalt võimalik panustada. Kindlasti on Kristjan pidanud selle nimel ka midagi ohverdama, kuid ma loodan, et kõigest sellest heast on ka tema ise midagi kirjeldamatult väärtuslikku saanud ning need kogemused ja elamused kannavad teda elus järjest edasi. Skautlusest lahti ei saa ta muidugi kunagi, sest sellest on ta läbiimbnud.“

KUNINGLIK VÕIMALUS – ARENGUPREEMIA

12

The Duke of Edinburgh's International Award (DofEA) ehk eestikeelse nimetusega Arengupreemia on vanemskautidele ja ränduritele mõeldud programm, mis aitab noortel üle kogu maailma olla täna parem kui eile ning samas õpetab ka iseenast paremini tundma. Arengupreemia programmi läbimine on väljakutse ja seiklus üheskoos, kusjuures igaühele on programm omanäoline, sest taseme läbimisel tehtavatele tegevustele saab piiriks olla vaid iseenda kujutlusvõime.

Programmis on võimalik sooritada **kolm taset**, mille läbides omandatakse kas **pronks-, hõbe- või kuldpreemia**. Tasemete peamine erinevus seisneb nende minimaalses läbimisaajas, raskusastmes ja alustamisvanuses. Näiteks kõige esimese pronkstaseme läbimiseks on vanuse alampiir 14 ning selleks kuulub minimaalselt kolm kuud. Selle aja jooksul tuleb aktiivne olla kolmes valdkonnas: vabatahtlikkus, füüsiline aktiivsus ja uued oskused ning lisaks osalemine üleöömatkal. Nii võib taseme jooksul näiteks omandada mõne uue spordiala, saada teada ja õppida selgeks, kuidas valmistada käpiknukke ja muud palju põnevaid.

Arengupreemiat esimesena läbima asunud skaudid on selle kohta öelnud nii:

Grete Maidla (Põhjala): “Arengupreemia käigus õppisin enda kohta, et olen suuteline kõigele, mille olen pähe võtnud. Enim arendasin endas julgust ja enesekindlust. Tean nüüd paremini, kuidas end motiveerida ja ka inspireerida, et eesmärkideni jõuda.”

Birgit Maidla (Põhjala): “Minu jaoks on kõige parem asi endale seatud eesmärkide täitmisel see, et ka teistes valdkondades läheb heade harjumuste tekkimine nüüd kergemini.”

Annika Annus (Põhjala): „DofEA motiveeris mind leidma endale uusi arenguvõimalusi ja väljakutseid, seda ka pärast programmi lõpetamist. Projekti raames keelekohvikus vabatahtlikuks olemine andis mulle võimaluse panustada teistesse ja arendada enda suhtlemisoskust.“

Mailis Kõrgemäe (Põhjala): “See on aidanud mul olla järjekindel ja püsiv asjades, mida tahan saavutada. Tänu sellele olen võtnud aega, et õppida või teha midagi põhjalikumalt, näiteks kitarri mängimine ja selle tundma õppimine. Ilma Arengupreemiata poleks aega leidnudki.”

Noorte Arengupreemia programm alustas Eestis 2018. aasta jaanuaris ning selle programmi juht on Henni-Maria Johanson (VHM Saku), kellega saab huvi korral või küsimuste tekkimisel ühendust võtta e-posti aadressil arengupreemia@skaut.ee.

KUTSU KOOLITAJA KÜLLA

ESÜ koolitussarja „Kutsu koolitaja külla“ raames on üksustel võimalik kutsuda oma tervele üksusele või mõnele salgale külla koolitaja, kes jagab oma teadmisi mõnel skaudioskuse alal ehk siis on heaks abimeheks vastava **skaudioskuse** saavutamisel. Koolitaja tuleb üldjuhul kohale tasuta, ESÜ on valmis katma transpordikulud. Üksuse poolt peavad olema tagatud ruumid, kus koolitust läbi viia ning ka toitlustus. Täpsemate rahastusküsimuste

korral saab pöörduda ESÜ programmi- ja koolituskoordinaatori Karini poole – karin@skaut.ee.

Eelmises ajakirja numbris oli juttu lõkkevana (lābiviija Maimu Nõmmik) ja orienteerumise (Aivar Aasma) skaudioskusest, sel korral rāgime noorteprogrammist ja skaudiehitistest ehk Ämbliku kursusest.

13

Noorteprogramm

Monika Ojala (Okaskannel) on praegu Eesti Skautide Ühingu programmijuht, töötanud välja eelmisel aastal rändurite programmi ja olnud oma salgaga nii skautide kui ka vanemskautide programmi uue nenduse testgrupiks. Monika on olnud skaut alates 9ndast eluaastast kui alustas Tabasalus hundurühmas, sealt edasi läbinud skautluse kõikides vanusegruppides ja saanud juhiks. Seetõttu ongi Monika kogemused elust enesest teinud temast hea koolitaja ja seda eriti ESÜ noorteprogrammi valdkonnas. Kutsu Monika külla – monika@skaut.ee.

Ämblik ehk skaudiehitised ja köietöö

Kuigi sõlmed pole **Ott Pruulmannile** (TSGM) kunagi võõrad olnud, siis aktiivsemalt köietööga on ta tegelenud alates 2008. aastast. Selle aja sisse jäävad neli kursust, tasemenõuete koostamisel osalemine, hulk seiklustegevuste korraldamisi ESÜ üritustel ja mitmed koolitamisemised. Köietööga haakub kenasti ka paralleelne kaugmatka tegevus. Skaudiehitistega puutus Ott kokku juba hunduna ning laagrilaudu, aedu ja nõudekuivatusreste on ehitatud üksjagu. Skaudiehitiste oskuse tasemenõuete koostamisel õppis ta aga ka ise palju juurde ja ootab täna huvi- ga kaaslast, kellega koos mõni tõeliselt suur skaudiehitis rajada. Kutsu Ott külla – ott@skaut.ee.

Kui oleksid ise valmis mõnda skaudioskust huvilistele õpetama või tead kedagi, kes seda hästi teeks, siis anna endast/temast märku ESÜ koolitusjuhile Ene-Lyle – koolitus@skaut.ee.

RÄNDURITE UUS PROGRAMM

14

Kes on rändurid? Missugune on rändurite sümbolika?

Kõik skaudid, kes on 18-aastased või vanemad, saavad võimaluse uuendada/anda oma skauditöötust, läbida ränduri katse ja selle tulemusena õiguse kanda skaudiliiliaga pannalt. Lisaks võõle saab algaja rändur vormile sättida matkasaabastega **PAGUNID**.

Selleks, et saada ametlikult ränduri staatus, tuleb sooritada **KOLMEOSALINE KATSE**:

- 1) külastada kohta, mis on seotud Eesti skautluse rajajaga või maailma skautluse rajajaga;
- 2) osaleda kolmel skaudiüritusel, millest vähemalt üks on üle-Eestiline või rahvusvaheline (viimase aasta jooksul);
- 3) kanda ette skauditöötust.

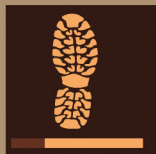
Soovi korral sooritada lisaks veel midagi klubile omast või klubi poolt välja pakutut.

Katse läbinud saavad endale ränduri tähisena **LIILIAPANDLAGA SKAUDIVÖÖ**.

I tase – MATKASAABAS:

- Läbi igast valdkonnast vähemalt üks seiklus ja lisaks 5 seiklust vabalt valitud valdkondadest.
- Õpi tundma oma salka/lipkonda.
- Liitu klubi infovahetussüsteemiga. Kui klubil ei ole toimivat infovahetussüsteemi (postituv, sotsiaalvõrgustik vm), siis aita see luua.

Esimes(t)el ränduriaastatel on noore suur abiline **MATKASAABAS**, mis toetab sammu keerulisel maastikul, kus skaut individuaalselt või koos oma salgaga rändab. Rändur on pärast I taseme läbimist osav skaut. Ta oskab matkata, meeskonnas töötada, uusi tutvusi luua ja metsas ellu jääda.

Milline on rändurite üksus?

Rändurid on täiskasvanud ja nende elu on kiire. Seetõttu saavad rändurid kokku vaid korra kuus kõikide oma piirkonna ränduritega. Rändurite **KLUBIS** analüüsitakse eelmise kuul saavutatut, seatakse uued eesmärgid (individuaalselt) ja veedetakse koos lõbusalt aega. Kuna klubil ei ole püsivat juhti, siis jagatakse juhi roll omavahel ära nii, et igal kuul on erinev rändur, kes hoolitseb selle eest, et saaks läbi arutatud kõikide eesmärgid ja samas õpetab või korraldab ta oma klubikaaslastele ka midagi põnevat. Kui tundub, et eesmärk on juba täidetud, siis arutletakse kaaslastega, kas saaks/on vaja sama eesmärgi põhjalikumalt/uuel moel täita.

Milline on rändurite arengu(/järgu)süsteem?

Rändurite programmil on neli taset ja viis suunda, milles ennast arendada. Järgmise taseme saamiseks peab olema tehtud kümme seiklust. Nendest viis peavad olema sooritatud erinevates suundades ja ülejäänud viis seiklust samas või erinevas suunas.

II tase – KING

- Läbi igast valdkonnast vähemalt üks seiklus ja lisaks 5 seiklust vabalt valitud valdkondadest.
- Tunne skaudivormi, erinevaid märke ja nende paigutust vormil.
- Tutvusta klubikaaslastele oma hobisid, huvisid ja tugevamaid külgi.

Üheskoos seigeldes ja erinevates valdkondades end arendades võib rändur matkasaapad peagi vahetada kergemate jalanõude, näiteks **KINGADE** või tossude vastu, sest maastik sinus eneses ja sinu ümber on saanud tuttavamaks ja tossude kergus laseb lihtsamini edasi liikuda. Rändur on pärast II taseme läbimist vilunud skaut. Ta oskab ette näha ohuolukordi ja neid ennetada, tuleb toime enda emotsioonidega ning on kogenud matkaline. Tal on teadmised raamatupidamisest, juhtimisstrateegiatest ja tal on arenenud eneseregulatsiooni oskus – ta peab kinni tähtaegadest, koostatud eelarvetest ja oskab suhelda erinevate inimestega.

Õppisime rehvi vahetamist

Uurisime, mis on auto kapoti all

Ühislooming, Rändurite Klubi Tartus

III tase – PLÄTU

- Läbi igast valdkonnast vähemalt üks seiklus ja lisaks 5 seiklust vabalt valitud valdkondadest.
- Tunne ESÜ struktuuri ja oma üksuse paiknemist selles.
- Otsi infot vähemalt kolme rahvusvahelise laagri kohta ja osale neist vähemalt ühes.

Saavutades endale seatud eesmärgid (lähides seiklused), kasvatab rändur oma enesekindlust ja oskusi niivõrd, et toetust kaaslastelt vajab ta vähem kui varem. Tossud võib nüüd vahetada **PLÄTUDE** vastu. Tugi on alati olemas, tugev side kaaslastega loodud – rändur teab enda tugevusi ning on haritud maailmakodanik. Rändur on pärast III taseme läbimist kogenud skaut. Ta oskab käituda päästeoperatsioonil, erinevates olukordades konstruktiivselt teise kultuuritaustaga inimestega suhelda, vajadusel ka võõrkeeles, ning valdab täiskasvanueluga seonduvat paberimajandust. Ta tunneb morse koodi, hoiab loodust ning on vaimselt ja füüsiliselt pädev indiviid, teades enda tugevusi ja nõrkusi.

Kust ja millal märgid saab?

Rändurite võõpandla ja pagunid saab Eesti Skautide Ühingu kontorist. Tunnuseid väljastatakse ESÜ aktiivsetele liikmetele (jooksva tegevusaasta liikmemaks on tasutud) ja saavutades järgmise taseme, tuleb eelmise taseme pagun tagastada ESÜ kontorile. Tunnused antakse üle klubi kohtumisel, teiste klubikaaslaste poolt.

IV tase – JALAJÄLG

- Läbi igast valdkonnast vähemalt üks seiklus ja lisaks 5 seiklust vabalt valitud valdkondadest.
- Esinda oma rühma üksuse staabis või ESÜ nõupäevadel/üldkogul.
- Võta seiklustiimide töös mõni vastutav roll.

Pagunitel nähtavad paljad **JALAJÄLJED** kinnitavad ränduri vaimset, emotsionaalset, sotsiaalset, kõlbelist ning ihulist valmisolekut elus ettejuhtuvate ülesannete lahendamiseks. Rändur on läbinud kogu programmi, mille jooksul on õppinud tundma oma sisemaailma, inimesi enda ümber, keskkonda ning ülesannete lahendamiseks erinevaid töövõtteid. Plätud võib vahetada jalajälgede vastu, sest skaut on vääriline enesekindlalt astuma elus oma rada, jättes endast maha isikliku jälje maailma. Ta on valmis võtma vastutust ja toetama ning juhendama teisi. Rändur on pärast IV taseme läbimist meisterlik skaut. Ta oskab korraldada laagreid ja üritusi ning leida koostööpartnereid ja toetajaid. Ta on iseseisev ja keskkonnateadlik inimene, kes on eeskujuks teistele. Selle taseme läbinud skaut on väärt meeskonnakaaslane, hea juht ja julge suhtleja, kelle kogemustepagasisse kuuluvad koolitused psühholoogia, ettevõtluse, raamatupidamise, päästeoperatsioonide ja esmaabi vallas.

Rändurite programmi läbinul on võimalus oma teadmisi ja oskusi rakendada erinevates Eesti Skautide Ühingu töögruppides, üritustes korraldusmeeskondades ja eri tasemetega juhatustes.

Kui vajad abi otsustamisel, kuhu edasi panustada, siis võta julgelt ühendust ESÜ personali- (personal@skaut.ee) või programmijuhiga (programm@skaut.ee).

KRIIMSILMAST JÜRIPÄEVANI

26.-28.10.2018

Lumises Tagametsas toimus Metsamärgi kursuse II osa, kus osalesid kaheksa tublit skaudijuhti, kes nüüd pärast III osa kirjaliku töö esitamist saavad kaela Gilwelli kaelarätid.

04.11.2018

16

Skautlemise Meistriklass sai samuti ühe lennu võrra rikkamaks. Sügisel käisid neljal korral koos hulk vahvaid noori ja veel nooremaid alustavaid skaudijuhte ning vabatahtlikke.

08.-10.11.2018

Hispaanias Madridis toimus Arengupreemia (The Duke of Edinburgh's Award) programmi koolitus. ESÜ poolt omandasid uusi teadmisi programmijuht Henni-Maria Johanson (VHM Saku) ja noorte mentor Katri Pruulmann (TSGM).

10.11.2018

Skaudi vanusegrupi üritus Õunapuu karikavõistlus ehk ÕKV, mille võidu viis kolmandat korda järjest koju üksus Saturn, kes saab tänu sellele ka järgmise aasta võistlust taas korraldada.

11.11.2018

Rävälä Skautide Maleva (RSM) skaudid viisid oma isad isadepäeva puhul metsa, et nendega koos lõbusat skautlikku matka nautida. EV100 aastal osales Isadepäeva matkal täpselt 100 inimest!

23.-25.11.2018

Arbavere Puhkekeskuses toimus üritus noortelt noortele ehk Noortekogu.

26.11.-02.12.2018

Oli vabaühenduste Ühisnädal, mille raames avaldas ka ESÜ oma liikmete sõnumeid, miks nad on skautluses vabatahtlikud.

01.12.2018

Eesti Vabariigi President Kersti Kaljulaid andis Jõhvi kontserdimajas üle aasta vabatahtliku tegevust toetava ettevõtte teenetemärgi Advokaadibüroole TRINITY, kes on toetanud ESÜ ning kelle töötajad on panustanud oma aega erinevate projektide raames.

29.11-02.12.2018

Monika Ojala (Okaskannel) ja Talvi Põldma (TSGM) käisid uurimas, kuidas on teistes riikides hundu- ja skaudiprogrammid välja töötatud ning jagasid ka meie kogemusi. CubNet/ScoutNet üritus toimus pisikeses Luxembourgi linnas.

16.12.2018

Eesti Noorteühenduste Liidu aastalõpuüritusel tunnustati ESÜ aasta noorteühingu nimetusega. Tiitli üleandmisel toodi esile ESÜ kui väga kaua tegutsenud noorteühingut nii kohalikul, üleriigilisel kui ka rahvusvahelisel tasandil ning samuti meie aktiivset tegutsemist ENLis ja ka noorsootöö valdkonnas laiemalt.

05.02.2019

Noorsootöö tunnustuskonkursil „Suured teod 2018“ tunnustati kahte ESÜ skaudijuhti – aasta noorsootöötaja tiitli pälvis üksuse Siil skaudijuht Anna Zavolner. Lisaks märgiti tegusa noore vabatahtlikuna ära ka Ökoskaudide skaudijuht Veeda Kala.

09.02.2019

Vääna külakojast startisid kuus ESÜ liikmetest ja nende sõpradest koosnevad võistkonda Ellujäämistatkale, mille peakorraldajaks oli vanemskaut Margus Leidre (Okaskannel).

11.-14.02.2019

Tagametsa perenaised Merilyn Oolo-Püi ja Sirje Pool osalesid Soomes Euroopa solidaarsuskorpuse (European Solidarity Corps) koolitusel. Solidaarsuskorpus on Euroopa Liidu uus algatus, mille abil luuakse noortele võimalused kas oma koduriigis või välismaal vabatahtlikus tegevuses osalemiseks või sellistes projektides töötamiseks, mis on suunatud Euroopa kogukondadele ja inimestele.

21.-24.02.2019

Belgradis toimus rahvusvaheline välissuhete juhtide foorum (International Commissioner Forum), millest võttis osa ka meie välissuhete juht Sander Lillemäe. Peamisteks aruteluteemadeks olid sellel aastal toimuv skautide Euroopa regiooni konverents, regiooni koostöö WAGGGSiga ja ÜRO säästva arengu eesmärgid.

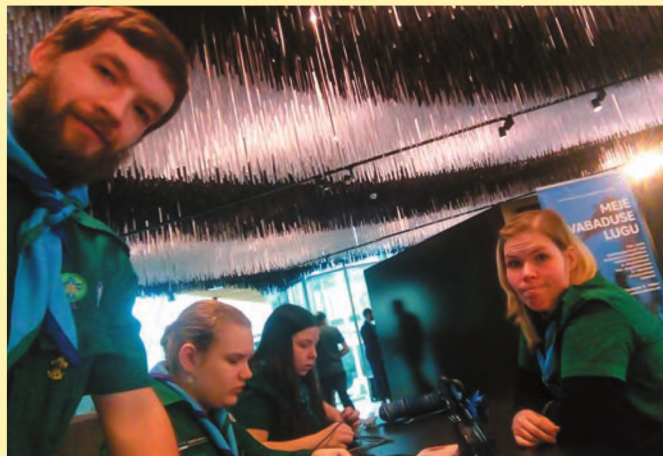

22.-24.02.2019

Tähistasime kaelarätipäeva, mille puhul kõik Eesti skaudid kannavad kaelarätti – olenemata, kas viibitakse tööl, koolis või puhkehetkel.

24.02.2019

ESÜ oli vabariigi aastapäeval mitmel pool esindatud – nii lipuvalves kirikus kui ka aastapäevaparaadil. Samuti viisime läbi tegevusi Tallinnas Vabamus ja Vabaõhumuuseumis.

03.03.2019

Alguse sai uus koolitussari "Inspiratsioon", mille eesmärgiks on pakkuda juhtidele isiklikuks arenguks ja motivatsiooni säilitamiseks vajalikku tuge.

23.03.2019

Tallinna Skaudimajas toimus ESÜ tähtsaim juhtimisüritus Üldkogu. Päeva lõpetas Tänuõhtu Tigutoidus, kus anti üle skaudijuhtide ja -sõprade edutused, kiitused ja teenetemärgid.

29.-31.03.2019

Maltal leidis aset Euroopa regiooni Skautide Sümpoosion, kus ESÜ esindas juhataste esimees Siim Maripuu.

06.04.2019

ERNA Matka meeskond osales Matkamessil, tutvustamaks matka ja skautlust.

KRIIMSILMA LAAGER JA JOTA/JOTI

Ene-Ly Lehtmaa, Soorebased
Siim Sepman, Tormilind

18

Hundude vanusegrupile suunatud Kriimsilma laager toimus sel korral 19.-21.10.2018 Tallinna lähisel Harkus, mille võõrustajateks oli skaudiüksus Soorebased. Laager kandis nime Kodukoobas ning oligi seekord tagasisidet uskudes kohe eriti kodune ja seda mitmel põhjusel – eks mängis siin oma rolli nii õõbimiskohaks olnud lasteiaia keskkond kui ka suur hulk keskmisest nooremaid osalejaid.

Laager avati tõrvikute rongkäiguga kohaliku metsa ja noori oli ülivahva omaloomingulise räpiga tervitamas ka meie peaskaut Kristjan Pomm. Laupäeval päeval toimus traditsiooniline matk, mis sel korral küll noored linnakeskkonna asemel hoopis metsa- ja rabaradadele orienteeruma viis. Noored said matka tegevuspunktides rinda pista paljude erinevate ülesannetega, mis panid proovile nende teadmised ja oskused. Näiteks tuli meeskondadel joogivee filter ehitada, erinevaid sõlmi ja lõkketüüpe tunda, kiirkorras oma meeskonnale varjualune ehitada, loomajälgi ja linnuliike tuvastada, pusle kokku panna, ämbliku kombel ronimisvõrgul maa ja taeva vahel liigelda, hetkeks tuletõrjujaks kehastuda ning oma meeskonna loomingulisus muusikuna proovile panna. Matkalt naasnuna ootasid noori ees erinevad töötoad, kus tegeldi käsitööga ning huvilistel oli ka võimalus JOTA/JOTIga tutvust teha. Öhtul oli aga kodubändide etteasteteks vaba lava ja me saime osa ülitoredast kontserdist, mille tarvis noored ilmselgelt palju vaeva olid näinud – aitäh teile veelkord, te olite lihtsalt fantastilised!

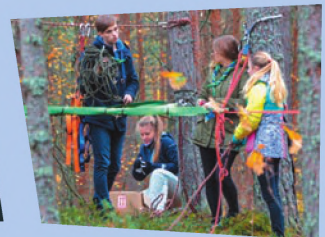
Lisaks Kriimsilmal toimunud JOTA/JOTile toimus JOTA ka Tallinna Polütehnikumi raadioklubis, mida aitas korraldada Siim Sepman. Jamboree on the air (JOTA) ja Jamboree on the Internet (JOTI) on iga-aastased WOSMi üritused, kus üle miljoni skaudi ja gaidi üle maailma loovad üksteisega kontakte, kasutades radioamatöörseadmeid ja/või Interneti. Üritusel tutvuti õppe-klassiruumi ning raadiotehnika laboriga, kus prooviti morset ning vaadati ostsillograafnaga genereeritud signaale. Vesteldi radioamatööridega eetikast ning sellest, kuidas toimus okupatsiooni ajal välismaiste radio- ja telekanalite segamine.

Noortele tutvustati ka radioamatööride suhtlust. Esialt tehti kutsung kõigile "CQ CQ Jamboree, this is ES10 calling and standing by". ES10 öeldakse välja tähthaaval: Echo Sierra One Oscar. Kutsungi kaks esimest tähte näitavad ära asukohariigi ning igal riigil on kahetäheline kood. Näiteks ES on Eesti, BP on Brasiilia. Peale seda, kui keegi kutsungile vastab ning ütleb oma kutsungi, siis saavad operaatorid omavahel suhtlema hakata. Seejärel harjutati Eesti-siseseks sideks kasutatava ES1XQ jaamaga ning prooviti erinevaid kanaleid. Kui saadi vastus radioamatöörilt, siis ütles operaator: "Tere hommikust! Minu nimi on Oliver. Töötan Tallinna Polütehnikumi radiojaamas. Teen oma esimest raadiosidet."

Kuna samal ajal toimus radioamatööride võistlus, siis kasutati sportlaste poolt vähe kasutatavat 14.270MHz sageduspiirkonda. Saadi kätte Hispaania, Saksamaa ning juhtuti peale ka teiste omavahelisele suhtlusele, näiteks Irmaa Kanadaga. Lõpetuseks öeldakse "Täna side eest, 73". 73 tähendab amatöörkoodis kokkuleppeliselt "palju tervist".

Pühapäevane päev kulus Kriimsilmal suuresti laagri lõputseremooniale, kraamimisele ja pakkimisele ning siis alustasid üksused teed tagasi oma päriskoju – kes lähemale, kes päris kaugele. Oleme ääretult tänulikud, et meil nii toredad laagerdajad meil Kodukoopas külas käisid ja loodame teiega juba õige pea järgmistel skaudiüritustel kokku saada.

Siinkohal täname ka meie toredaid koostööpartnereid ja sponsoreid – Haridus- ja Teadusministeerium, Hasartmängumaksu Nõukogu, Harku Lasteaed, Geodeesia24, Harku Mõis ja Hüüru Vabatahtlik Päästekomando. Samuti täname vahvaid skaute Tormilindude ja Soorebaste üksustest ning Vana Harju Malevast, kes matka tegevuspunktidest meile appi tõttasid. Suure uhkusega tõstaksime esile ka laagri abijuhid ja matkakorraldajad Kadri Roosi ja Aivar Aasma, kelle abita Kodukoopa laager üldse toimuda poleks saanud. **Aitäh, aitäh, aitäh!**

SKAUTLEMISE MEISTRIKLASS

20

Septembri lõpust kuni novembri alguseni välja tuli kuuel õppepäeval Tallinna Skaudimajas kokku Skautlemise Meistriklassi teine lend – osalisi oli nii nooremaid kui vanemaid, nad tulid nii lähemalt kui kaugemalt ning mitmel puhul sõideti kohale ka teisest Eesti otsast. Seda kõike ikka selleks, et juba tasapisi praktiseerivate või hoopis potentsiaalsete tulevaste salgajuhtidena omale tugev skautlik vundament luua.

MIS ON SKAUTLEMISE MEISTRIKLASS?

Skautlemise Meistriklass baseerub Maimu Nõmmiku poolt väljatöötatud skaudi- ja salgajuhtide koolil, mis läbis 2017. aastal väikese uuenduskuuri, olles seega mõeldud kõigile vähemalt 12-aastastele, kes oma skautlikke teadmisi värskendada või süvendada soovivad. Koolituse raames tehti rohkelt nii kodu- kui grupitöid, arutleti, mängiti, vesteldi – seda kõike muidugi skautlikus ja õpetlikus vaatevinklis ning kindla eesmärgi nimel. Lisaks eeltoodule astusid osalised ka ise korduvalt lektorina üles, pannes oma esinemisjulgus turvalises ja toetavas keskkonnas proovile.

MIDA MEISTRIKLASSIS ÕPITI?

Koolituse jooksul käsitleti teemasid, mis on vajalikud igale alustavale salga- või skaudijuhile. Teemadeks olid: ESÜ ajalugu; skautlus, selle põhimõtted ja eesmärk; salgajuhi töö põhimõtted; skautlik meetod; koondused ja nende läbiviimine; skauditöötuse olemus ja seletus; skaudiprogramm ja järgud; matkad ja laagrid; ürituste korraldamine; rahastamine ja turvalisuse tagamine; meeskonna juhtimine; koosolekute korraldamine; hingeline

tegevus; lõkkeõhtu läbiviimine; juhtimine ja juhi tüübid; meeskonnatöö; konfliktide ja probleemide lahendamine ning suhtlemine lapsevanematega. Nende teemade omandamisel olid õppemeetodid väga erinevad – mõnikord teoreetiline loeng, teinekord praktiline mäng, tänu millele oli võimalik praktiliselt oskus omandada.

MILLISED ON MULJED?

Meistriklassis osalejad kasvasid selle aja jooksul mõnes mõttes nagu kokku ja neist kujunes omamoodi skautlik tugisüsteem, sest siit said nad uued sõbrad ja tuttavad, kellega koos skaudiradadel rännata – ära unusta, skautluses pole sa kunagi üksil!

Meistriklassi osaleja Luisa Viisilehe (Okaskannel) arvates on Skautlemise Meistriklass teadmisterohke ja meelde jääv kogemus, kus sai kohutavalt palju teada juhtimisest, ürituste korraldamisest, lihtsalt skautluse olemusest jpm. Luisa: „See on võimalus ka tundma õppida ja sõbraks saada teiste skautidega üle Eesti. Sealt võiks osa võtta kõik, kes tahavad pühenduda veel rohkem skaudiks olemisele ning olla julgemad ja seltskondlikumad. PS. Toit oli imeline!”

Soorebaste värskes juhi Aivar Aasma arvates oli suurimaks väärtuseks ideed ja info, kuidas viia läbi huvitavaid koonduseid. Aivar: „Skautlemise Meistriklass andis mulle palju häid ideid koonduste läbi viimiseks. Õppisin uusi ja arendavaid seltskonnamänge. Kuuldes teiste osalejate loomingulisi mõtteid erinevate ülesannete käigus, tekkisid ka endal huvitavad ideed ja mõtted, mida tulevikus edukalt katsetada. Osalejatele anti võimalus ise teha ettekandeid, mis andis juurde esinemisjulgust ning arendas väljendamisoskust. Isiklikult sain aimdust, mida tähendab endast lõkkeõhtu läbiviimine väiksemale seltskonnale ning saadud teadmiste abil sain hea aluse, et minna lõkkevana koolitusele ja iseseisvalt edasi õppida. Koolituse käigus sain tuttavaks ja õppisin tundma uusi huvitavaid inimesi, kellega saaks ka tulevikus midagi huvitavat korraldada.”

TAHAKSIN KA OSA VÕTTA.

MILLAL TOIMUB JÄRGMINE MEISTRIKLASS?

Skautlemise Meistriklass toimub vaid kord aastas ning kolmas lend alustab oma ühist teed 2019. aasta septembris – kui Sa tahad ka sellest vahvast kogemusest osa saada, siis hoi a Eesti Skautide Ühingu kodulehel silm peal, sest registreerimine läheb lahti juba suve hakul ja kohtade arv on piiratud.

ÜHISNÄDAL

VEEDA KALA

Skautijuht

"Olen skautluses vabatahtlik, sest skautluses saan ma tunda seda ülimat rõõmu, kui ma aitan tekitada noorte silmades seda sära, kui ta on õppinud ära midagi uut ja ägedat või ületanud ennast mingis positiivses aspektis."

ÜHISNÄDAL

JAAN SILVET

Skautijuht

"Olen skautluses vabatahtlik, sest lastega tegelemine annab mulle kõvasti energiat juurde."

21

ÜHISNÄDAL

GEORGI LUGOVSKOI

Skautiüksuse juht

"Я являюсь волонтером в скаутинге, потому что мне нравится помогать детям развиваться и понимать как устроено наше общество."

ÜHISNÄDAL

MARIANNE KASK

ESÜ haldusjuht

"Olen skautluses vabatahtlik, sest olenemata vanusest püsib hing noorena."

ÜHISNÄDAL

SANDER LILLEMÄE

ESÜ välissuhete juht

"Olen skautluses vabatahtlik, sest see tagab keskkonna, kus kõik on avatud ja sõbralikud ning panustavad tasu küsimata endast kõik, et maailma paremaks teha."

ÜHISNÄDAL

SVETLANA LOGUSSOVA

Skautiüksuse juht

"Я являюсь волонтером в скаутинге, потому что могу передать свои знания детям."

ÕUNAPUU KARIKAS KUULUB SATURNILE

10.11.2019 toimus Tallinna kesklinnas Anton Õunapuu nimeline karikavõistlus ehk ÕKV, mida korraldab ka sel aastal üksus Saturn. Skaudialistele suunatud rändkarikavõistlus on pühendatud Eesti skautluse rajajale Anton Õunapuule, kus noortel on hea võimalus panna proovile oma tiimitöö ning eelmistel aastatel õpitud oskused.

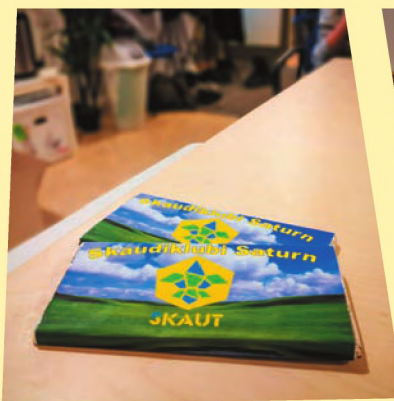
Põnevast matkamängust võttis sel aastal osa 36 julget noort, kokku 10 meeskonda, kes kogunesid laupäeva hommikul Balti jaama, et saada kätte matkakaart ning asuda teele põnevaid tegevuspunkte lahendama. Tegevuspunkte oli erinevaid – noored said panna proovile oma skaudioskused ja loogika ning ka teadmised matemaatikas. Matkamäng lõpetati Tallinna Skaudimajas supi ja koogiga ning parimate tunnustamisega.

Tasavägisel võistlusel osutus rändkarika võitjaks juba kolmandat korda järjest meeskond üksusest Saturn, kelle korraldada jääb ka järgmise aasta karikavõistlus. II koha saavutas võistkond Sakukad VHMist ning III koha meeskond Jäääär Ökoskautidest. Palju õnne kõikidele meeskondadele!

Eesti Skautide Ühing tänab korraldusmeeskonda eesotsas peakorraldaja Maksim Vassiljeviga toreda ürituse eest!

Üritust toetasid: Haridus- ja Teadusministeerium ning Hasartmängumaksu Nõukogu.

22

VANEMSKAUTIDE JA RÄNDURITE OMA

23

NOORTEKOGU

Jane-Ly Tammekivi, Rebekka Vainov, Marilise Seppel ja Ann Valdi
Okaskannel

23.-25.11.2018 toimus Arbavere Puhkekeskuses aasta põnevaim noorte chill üritus – Noortekogu, mis on suunatud vanemskautidele ja ränduritele ning kus saab nautida parimat seltskonda ning rääkida kaasa ESÜ tegemistes. Nädalavahetus möödus väga mõnusas seltskonnas. Osalejaid oli küll vähe, kuid seetõttu said kõik omavahel mugavalt ja hästi läbi.

Esimesel õhtul oli põhisündmuseks improtöötuba, mida viis läbi Toivo Värbu üksusest Tondisalu ja ühtlasi ka improgrupist Ruutu10. Seal avastasime alguses pisemaid nüansse, mis aitavad meid kaasa teiste inimestega vesteldes või grupitöodes, et jõuda kiiremini lahenduseni või leida võimalikult palju ideid, kui on antud näiteks mingi ülesanne. Proovisime korraga teha mitut tegevust, mis muidugi kaua kellelgi välja ei tulnud, kuid see vajaski tõestust, et mitut asja korraga nii lihtsalt ikka teha ei saa. Lisaks sellele saime ka ise läbi mängida situatsioone erinevate kitsendustega, kas siis oli ainult üks sõna, mida tohtis dialoogis kasutada või mõni kindel situatsioon, kus olukord parasjagu aset leidis. Õhtu lõppes meeleolukas tujus ning osalejad said pärast veel edasi omavahel suhelda.

Laupäeval peamine tegevus oli jõulutervituste videote tegemine ESÜ toetajatele. Osalised jaotati gruppidesse ning esimene pool

päevast kulus videote filmimisele ja valmimisele. Kui videod olid valmis, siis vestlesime välislaagritest, kus Luisa Viisileht jagas oma kogemusi Inglismaa laagrist, Jane-Ly Tammekivi rääkis Agorast ning Henni-Maria Johanson Kajaka koolitusest ja Arengupreemiast. Õhtupoole tuli osalejatel ise välja mõelda lühikese matkamängu punktid ESÜ juhatusel. Juhatuse koosolek toimus samal nädalavahetusel Noortekogust vaid kolme kilomeetri kaugusel. Matk oli seega suunaga Noortekogust juhatusel juurde, kus toimus pärast ühine meeleolukas ja õdus lõkkeõhtu, mida viis läbi Toivo.

Pühapäeval saime me kõik natuke kauem magada ning ennast välja puhata. Rääkisime tulevastest üritustest, mis järgneval aastal toimuvad ning lõunapaiku läksime juba kõik kodu poole. Samuti selgusid järgmise aasta Noortekogu korraldajad – Margaret Matisen, Gerli Raag ja Birgit Maidla.

Üritust toetasid: Haridus- ja Teadusministeerium, Hasartmängumaksu Nõukogu ja Tallinna Majanduskool, kes laenas üritusele ülimõnusaid kott-toole.

Järgmise Noortekoguni!

Esmakordselt – ELLUJÄÄMISMATK

24

Fotod: Monika Ojala ja Andres Lillemägi

09.-10.02.2019 toimus esmakordselt Vääna külas öine talvine üritus – Ellujäämismatk. Matka start ja finiis olid Vääna Seltsimajas ning matk ise oli suunatud skautidele alates vanemskaudieast. Matkal sai nautida vihmast Eesti talve ja pilvist ilma, mis tegi nähtavuse lühikeseks. Osalejad läbisid matka kuues meeskonnas, milles oli kolm kuni viis liiget. Matka keskmine pikkus oli 48,5 km. Matk algas laupäeval kell 20.00 õhtusöögiga ja kell 21.00 alustasid esimesed meeskonnad matka läbimist. Viimane meeskond lõpetas pühapäeval kell 12.00, kolm tundi hiljem planeeritust. Kui kõik meeskonnad olid finišeerunud ja hommikusöögi söönud, algas võitja autasustamine, kelleks oli võistkond Vanad Tarvad Rakverest.

VÕITJATE MULJED MATKAST

„2018. aasta sügisel saime teada, et ESÜ korraldab esimest korda Ellujäämismatka. Otsustasime et „nui neljaks“, aga meie skaudid osalevad sellel üritusel. Komplekteerisime pundi, mis koosnes skaudijuhtidest, kodutütrest ja skaudisõbrast – paras vanade „pässide“ punt. Punt komplekteeritud jäi oodata ürituse toimumist. Ootasime külma, unetut, talvist ja väga rasket ellujäämist.“

Pärtel: „Ilma kopratammita oleks küll natuke nürim olnud ja oleks võib-olla pidanud kusagil tempot tegema hakkama. Praegu vist jooksis kõik sedasi täpselt kõnnitempos ja me ei lasknud võistlusaega ka niisama magamisega raisku.“

Maša: „Mõnus olemine, mõnusa pundiga! Teinekordki läheks nendega metsa!“

Kuldar: „Tunnistan ausalt, minu jaoks oli see suur ellujäämine! Eelmisel päeval olin vigastanud hüppeliigist, aga kuna Andres väga tahtis, et ma rajale tuleksin, siis läksin. Kuni kolmanda punktini oli kõik tore, aga lumes sumpamine ja jää peal liuglemine oli oma töö teinud. Peale kolmandat punkti jätsin matka pooleli ja ülejäänud aja veetsin oma punases Audis, oodates Pässe finišisse!“

Andres: „Minu tänusõnad kuuluvad kopraperele, kes õnneks olid ehitanud tammi ojakesele, sest muidu oleks pidanud me jääkülmas vees väikese supluse läbi viima ja pärast seda oleksime kindlasti elustamist vajanud või meie jaoks oleks pidanud korraldama päästeoperatsiooni. Kui me metsast välja kahlasime (peale esimese punkti kustutamist punktide nimekirjast) ja kuskil eemal tulukest märkasime, arvasime, et see teine punkt on meil kohe-kohe hõivatud, aga oh õnnetust – meie ees volas ojake, mille laius oli selline, et üle ei hüppa ja vasakule ning paremale vaadates me ühtki purret ka ei näinud.“

ÜLEVAADE PUNKTIDEST JA RAJAST

Esimene punkt – seoses ilmaolude kriitilise seisuga punkti ei toiminud. Teine punkt – enne punkti jõudmist jõe ületamine kopratammi abil. Punktis oli ülesandeks neli sõlme: seasõrg, liuglev aas, surmasõlm ja kalamehesõlm. Siin läks käiku ka meie hüüdlause: „Jätkame sealt, kus pooleli jäime ...“. Teisest punkti kolmandasse oli vist selle matka kõige hullem, vahepeal oli tunne et liivaterad lendavad vastu nägu, oli väga külm ja märg tunne. Kolmas punkt – loomade jäljed. Siit alates hakkas õudus, olime kui „lehmad libedal jääl“ – hea, et luud ja kondid terveks jäid! Neljas punkt – hädasignaali saatmine. Kolm pikka, kolm lühikest, kolm pikka kriipsu lumele ja loodame, et meid leitakse. Viies punkt – supi valmistamine. Kuues punkt – vibuga laskmine. Seitsmes punkt – poiss oli puu otsa roninud ja justkui ubin maha potsatanud, tulemuseks lahtine luumurd. Mis teha? Eks ikka 112! Kaheksas punkt – vaatan juba eemalt et mingi onn, kui kaugel minust see onn asub? Üheksas punkt – kui kõrge on see kask, mis kasvab tee ääres? Finišisse jõudes olime üliväsinud, ülimärjad ja pisut hiljem ka üliõnnelikud, saime teada, et olime sellel matkal saavutanud esikoha. Päris uhke tunne, esimene Ellujäämismatk ja esimene koht! Aitäh korraldajatele ja jõudu edaspidiseks!

Eesti Skautide Ühing tänab ka omalt poolt korraldusmeeskonda eesotsas peakorraldaja Margus Leidrega põneva ürituse eest!

ÜLDKOGU JA TÄNUÕHTU

Nele Tael
ESÜ info- ja projektikoordinaator

23.03.2019 toimus Tallinna Skaudimajas ESÜ XXV üldkogu koosolek, kuhu kogunes kokku veidi üle 50 skaudijuhi. Päevakorras vaadati üle ESÜ juhatuse ja majandusaasta aruanne ning revisjonikomisjoni aruanne, võeti vastu muudatused põhikirja ja erijuhendite osas, kinnitati 2019. aasta eelarve ning 2019. ja 2020. aasta ürituste kava. Lisaks võeti vastu otsus tõsta ESÜ liikmemaks 2020. aastast 15 eurole.

Toimusid ka mitmed valimised. Seoses ametiaja täitumisega valiti haldusjuhiks teiseks ametiajaks Marianne Kask (Okaskannel) ning personalijuhiks Katri Pruulmann (TSGM). Lastekaitse usaldusisikuteks valiti Kristiina Kongo (LSM) ning Sirje Pool (Tormilind). Revisjonikomisjoni liikmena jätkab Jekatrina Beljatskaja (Kaljukassid) ning Eesti Gaidide Liidu ja Eesti Skautide Ühingu Sihtasutuse juhatuse liikmetena Ott Pruulmann (TSGM) ja Ragnar Luup (üksikliige). Peaskaudi teine ametiaeg täitis Kristjan Pommil. Suurimad tänud Sulle veelkord, Kristjan, pika panuse eest ESÜ töös peaskaudina ja uute tegudeni jätkuvalt skaudirajal! Peaskaudi ametikoht jääb sel aastal tühjaks ning seda rolli täidab juhatuse esimees.

Peale üldkogu koosolekut toimus ka seekord traditsiooniline Tänuõhtu, kus vaatasime tagasi eelmisele aastale ning tunnustasime tublisid skaudijuhte ja -sõpru. Tänuõhtu toimus TiguToidus ning selle aasta teemaks oli Head Teod. Õhtut juhtis Nils Joonas Kristian Saar üksusest Okaskannel. Üritusel sai teha pilte teemaseina juures, maitsta häid toite, nautida kitarriduo Taavi ja Paula muusikapalasid ning veeta mõnusalt aega heas seltskonnas. Järgides üle-eelmisel aastal alguse saanud traditsiooni, oli ka sel korral Tänuõhtule kutsutud eelmisel aastal tegusad ning silma paistnud noored, kes ei ole veel 18-aastased. Nendeks olid sel korral Sofija Fišer (Narva Meriskaudid), kes oli Jüripäeva abijuht ning Margus Leidre (Okaskannel), kes korraldas ESÜ Ellujäämismatka.

25

Fotod: Alivar Aasma

Edutused, aunimetused ja teenetemärgid palvisid seekord järgmised skaudijuhid ning -sõbrad:

Hoolas skaut:

Kirill Nazarov (Oru Udu)
Marian Tobro (Ökoskaudid)

Eeskujulik skaut:

Sigrid Kuuse (Okaskannel)
Joonas Kattel (Okaskannel)
Oleg Kraus (Siil)
Vitali Jaas (Siil)
Aivar Aasma (Soorebased)
Kadri Roos (Soorebased)
Siret Kirsipuu (Tondisalu)
Otto Jõelett (VHM Saku)
Kaspar Rainer Sulin (VHM Saku)
Karl Joosep Lepik (Ökoskaudid)

Rajatäht III järk:

Jane-Ly Tammekivi (Okaskannel)
Birgit Kuuse (Okaskannel)
Ene-Ly Lehtmaa (Soorebased)
Madis Rahumägi (Tondisalu)
Katri Pruulmann (TSGM Ilves)
Siimon Haamer (TSGM Ilves)

Rajatäht II järk:

Juri Feldman (Narva Meriskaudid)

Rajatäht I järk:

Mart Felding (Tormilind)

Nooremskautmaster:

Sander Lillemäe (Ökoskaudid)

Skautmasteri väitekirja õigus:

Siim Maripuu (TSGM Ilves)

Peeter Mändla - kiituskiri pikaajase üksuse juhtimise eest

Kristjan Pomm kinkis peaskaudi ametikohalt lahkudes ESÜ juhatusele meeskonnatöös lennuki

Okaskannel

Ökoskaudid

Kiituskiri:

Kristiina Kongo (LSM)
Ann Valdi (Okaskannel)
Rebekka Vainov (Okaskannel)
Katriin Schasmin (Okaskannel)
Marilise Seppel (Okaskannel)
Maria Lill (Okaskannel)
Marek Kõbu (Okaskannel)
Nils Joonas Kristjan Saar (Okaskannel)
Rauno Arumägi (Okaskannel)
Marianne Kask (Okaskannel)
Valdik Kask (Okaskannel)
Monika Ojala (Okaskannel)
Grete Maidla (Põhjala)
Annika Annus (Põhjala)
Margo Sall (Rakvere Skaudid)
Jelena Borodintšik (Siil)
Jüri Ehandi (Tormilind)
Kristi Traks (Tormilind)
Peeter Mändla (TSGM Otepää Karud)
Margaret Matisen (TSGM Ilves)
Kaisa Kivimaa (Ökoskaudid)

Karolin Lillemäe - 10 aasta ajakirja peatoimetamise eest tänukingitus Eesti Skaudi kollaaz.
Sander Lillemäe - nooremskautmaster

Meie tublid noored ürituste korraldajad
Margus Leidre ja Sofija Fisher

Saturn

Põhjatäht III järk:
Mihhail Tint
(Narva Meriskaudid)

Keila

Skaudisõber:

Karin Meikas
Nele Tael
Katri Kaibiainen
Stuart Kemp
Eda Heljas-Buström
Lauri Pallase
Ants Lillemaa
Anette Aasaru
Liina Tasa
Chris Flewitt
Karen Ashwell
Walesby Forest Activity Centre
Sycamore Dining
City of Nottingham District Scouts
Middleton Top Camp Site

Aasta skaudijuhiks
valiti Jaan Silvet
lipkonnast Tormilind.

Tänuõhtu särav seltskond

Palju-palju õnne
kõikidele meie vahvatele juhtidele ning skaudisõpradele!

Erinevate riikide programmivõrdlus ehk CUBNET-SCOUTNET

Monika Ojala, Okaskannel
Talvi Põldma, TSCM

28

Kui meie Talviga Luxembourgigi jõudsimme, olid teised alles kodus ärkamas. Nii võiks alustada meie vahvat seiklust 29.11-02.12.2018 Luxembourgis. Lendasime kohale varakult, et enne kohtumise algust natukene ka linnaga tutvuda. Trip Advisoril sõnul piisab kolmest tunnist, et näha Luxembourgigi linna tähtsamad ja kaunimad kohad ära. Kahe ja poole tunni pärast tõdesime, et see ilus väike linn on tõesti läbi käidud, aega oli aga veel neli tundi enne kui öhtusöök ja ürituse avamine algama pidi. Nii jalutasime hästi aeglaselt tagasi hostelisse, saime toa võtmed – magasime tunnikesi, kuni meie üllilhedad uued toakaaslased – Islandi programmijuht Harpa ja hundujuht Sif – saabusid. Saime nendega kohe esimesel öhtul jutu peale ja ülejäänud kohtumise oli meil koos väga lõbus.

Avamisel saime tuttavaks kohtumise korraldajatega – WOSMi poolt sisu poole andjatega (Jore, Adrian, Radu jne) ja Luxembourgigi skautidega (Bruno, Laurent, Claude jne), kes organiseerisid meie majutuse, toitlustused, meelelahutustegevused ja koolituskoha. Reede hommikul sõitsime bussiga koolituskotta ja alustasime erinevate grupidööde, loengute ja kogemuste jagamisega. Kõigepealt alustasime sellest, missugused on maailma ja noorteorganisatsioonide trendid järgmise 10-20-30 aasta pärast ja kuidas saaksime meie skautluses nende trendidega kaasas käia. Tuleb tõdeda, et tahame või mitte, aga digitaalset maailma peab ikkagi ka skaudiprogrammi põimima. Seejärel tutvustas iga kohalolnud riik oma hunduprogrammi ja avastasime, et Põhjamaadel (Eesti, Rootsi, Island, Iirimaa) on kohati sama programm – isiklikud arenguvaldkonnad nagu Vaimne, Emotsionaalne, Sotsiaalne, Kõlbeline, Ihuline (VESKI).

Reede pärastlõunal läks omavaheline suhtlemine eriti intensiivseks, sest avati “turg”. Iga riik oli kaasa võtnud oma programmi näidised, materjalid, raamatud, šokolaadid jms ning jagas-tutvustas nüüd seda igale soovijale. Nii sain mina kaks tundi järjest hüüda “Welcome to Estonia!” ja seletada kuidas meil on uuendatud skautide, vanemskautide ja rändurite programm ning järgmine plaan on uuendada hundude programm. Saime palju kiitust programmmaterjalide ja maitsva šokolaadi üle. Samal ajal käis Talvi “teisi maid” külastamas, laua juurest laua juurde korjas ta infot ja materjale ning kui tal pooled riigid läbi olid käidud, ruttas ta mulle rääkima, kui põnevaid ideid ja teostusi teistel ka on. Väike puhkepaus ja ülejäänud riikidega tutvuma!

Laupäeval jagasime oma noorteprogrammi plakatil, kuhu joonistasime, kuidas toimub üleminek ühest vanusegrupist teise ja missuguses üleminekus või vanusegrupis me liikmeid kaotame. Seejärel saime valida neli riiki, kelle plakatisse (programmi) täpsemalt süveneda. Laupäeval rääkisime ka noorte kaasamisest ja kuidas neile eduelamust pakkuda ning saime tõstatada oma

teemad, kuhu kaasarääkijaid kutsuda. Öhtul oli korraldajatel meile varuks üllatus – kohalik skaudigrupp oli mõned aastad tagasi ehitanud linna lähedale pärismaallaste küla ja keltide maja. Seal ootas meid kaks lõket, öhtusöök ja lõbus lõkkeöhtu. See öhtu oli kindlasti üks meeldejäävamaid hetki sellelt kohtumiselt!

Kogu kohtumise peamise eesmärk oligi jagada oma olemasolevat programmi, häid kogemusi, juhtumisi teistega ning samas küsida teistelt ideid ja mõtteid, kuidas arendada oma programmi. Meie eesmärk Talviga oli suunatud valdavalt sellele, et hundude programmi uuendamiseks ideid saada. Hea meel on tõdeda, et ideid saime palju! Nii hunduprogrammi osas kui ka skautluse nähtavamaks muutmise osas. Loodetavasti hakkab nüüd selliseid üritusi toimuma tihedamini.

NOORED JA EUROOPA PARLAMENT

WOSMi Euroopa regioon veab initsiatiivi „My Europe, My Say“. Projekti eesmärk on toetada noorte osalust mais 2019 toimuvatel Euroopa Parlamendi valimistel ning tugevdada noorte osalust oma kogukonnas. Projekti eesmärk on pakkuda skautidele ja mitteskautidele keskkonda, kus vahetada mõtteid paremast Euroopast. Projekti raames toimub ka sotsiaalmeedia kampaania „If I were an MEP for a day“ (kui mina oleksin üheks päevaks Euroopa Parlamendi liige), mille eesmärk on pakkuda noortele kohta, kus jagada oma unistusi positiivsetest muutustest, pannes end otsustaja rolli. Pikaajalisema mõjuga tegevusena valmib materjalide kogum eesmärgiga inspireerida noori mõtlema oma rolli üle demokraatilises ühiskonnas läbi mängude ja interaktiivsete materjalide. Projekt on kaasrahastatud Erasmus+ programmi poolt. Vaata lähemalt: <https://myeuropemysay.eu/>

EUROOPA REGIOONI SÜMPOOSION

29.-31.03.2019 toimus Maltal Euroopa regiooni Skautide Sümpoosion, millele eelnes erakorraline konverents. Konverentsi peateemaks oli ettevalmistus augustis toimuvaks korraliseks konverentsiks – selleks koosoleku korra ja regiooni konstitutsiooni muudatused, aga kõige olulisemaks küsimuseks oli edaspidiste konverentside toimumise aasta võrra varasemaks toomine, et olla kooskõlas maailmakonverentside rütmi ja teiste regioonidega. Erinevate praktiliste probleemide tõttu oli arutelu tuline ja hääletus väga tasavägine, lõpuks jäi rütm nelja häälega muutmata. Sümpoosioni teemaks oli klassikaliselt regiooni järgmise kolme aasta tegevuskavale sisendi andmine. Selles osas olid arutelud väga asised ning kolmanda päeva alguseks sai kokku juba väga korralik mustand, mis pärast täiendamist konverentsil kinnitatakse. Eestit esindas konverentsil ja sümpoosioni juhatuse esimees Siim Maripuu, kes pärast tihedat välissekretärikarjääri oli rahvusvahelise skaudiürituse võlu juba ära unustamas. Lisaks paljude vanade sõprade nägemisele oli sümpoosion ka mõtlemapanev ja andis mitu mõtet ja vahendit, kuidas Eesti skautlust paremini juhtida.

29

SKAUDILIIKUMISE SAADIK – BEAR GRYLLS

Bear Grylls on nimetatud esimeseks ametlikuks skaudiliikumise saadikuks maailmas (Chief Ambassador of the Scout Movement). Olles andekas ja kuulus seikleja, inspiratsioonikõneleja, telesaatejuht, on Bear sobiv valik skautluse saadikuks, kehastades skautluse peamisi väärtuseid ning juhiomadusi. Bear Gryllsi skauditee algas hunduna Inglismaal. Aastal 2009 sai temast noorim peaskaut Ühendkuningriigis. Oma uues vabatahtlikus rollis maailma skaudiliikumise saadikuna edendab Bear skautlust üle maailma, toetab noorte haridust ning inspireerib rohkemaid noori ühinema skaudiliikumisega.

Foto: The Scouts.

ÄIKE

30

Suvi toob päikese, aga ka äikese. Kes osalesid 2017. aasta ERNA Matkal, mäletavad ilmselt elu lõpuni seda õhtut ja ööd, kui ühel hetkel hakkas taevast vett ja valgust tulema ning see kõik kestis vahetpidamata kolm tundi, pannes ka kõige vapramatel elu silme eest läbi jooksmata. Kuidas äikese korral käituda, tasub igal aastal uuesti üle mõelda ja rääkida. Toome siinkohal välja mõned tarkused, toetudes Elektrilevi blogile ja Vikipeediale.

- Välgu keskmine eluiga on 0,2 sekundit. Silmale nähtava valgusähvutuse jooksul käib "välgunool" üles-alla 10-20 korda.

- Sähvutusele järgnev lööklaine, mis tekib välgu kuumusest plahvatuslikult paisuvast õhust ja magnetväljast, põhjustab kõue ehk müristamise. Mida kaugemal välku lööb, seda hiljem me mürint kuuleme. Mõõtkava: kolm sekundit võrdub üks kilomeeter.

- Äike hakkab oma ohvrit valima ligi 3 km kõrgusel, ideaalis valib välk alati kõige lühema teekonna. Sihtmärgiks sobivad alati kõrgemad kohad, näiteks ka suitsusammas, mis korstnast kerkib.

- Äike valib maapinnale jõudmisel kõige paremini maandatud objekti. Selleks võivad olla lagedal asetsevad üksikud puud või muud kõrgemad kohad. Eriti ohtlikud on lehtpuud (tammed) nende suure veesisalduse tõttu.

- Inimese jaoks on ohtlikud lagedad alad, üksikute puude alla varjumine ja vees viibimine. Kõige ohtlikum neist ongi vees viibimine, sest inimene moodustab suure lageda ala peale kõrgema punkti, samuti levib veekogu tabanud välgulöök mööda veepinda veel pikalt.

- Parimaks kaitseks on varjualuse otsimine mõnest hoonest või kinnisest autost. Autosõit äikese ajal on ohutu, kuid jälgida tuleb tugevaid tuuleile ja langevaid puid.

- Kodus olles on elektriseadmete kaitsmiseks kõige parem need seinakontaktist välja tõmmata, sest kahju tekitab välgulöögi poolt põhjustatud ülepinge, mis on tihtipeale seadme pingest mitu korda kõrgem. Piksevarras kaitseb maja, aga mitte majas olevaid seadmeid, millele on ohtlik ka kilomeetrite taha ulatuv äike, mis tabab elektriliine või alajaama. Suureks ohuallikaks seadmetele on ka internetijuhtmed – ülepinge võib tekkida ka sidevõrgus.

- Langenud puude vms tõttu maha vajunud elektrijuhtmega tuleb olla väga ettevaatlik, nendele ei tohi läheneda ega neid puudutada. Samuti ei tohi puutuda liinile langenud puid ja oksa – puud ja oksad sisaldavad teatud koguses vett, mis juhib hästi elektrit. Maha kukkunud ja pinge all olevale juhtmele lähenedes võib tekkida eluohtlik sammupinge – see tähendab, et maapinnast võib saada elektrilöögi juba kuni 8 meetri kauguselt (niiskete tingimuste korral kaugemaltki, kuni 20 meetri kauguselt). Kui olete sattunud maha kukkunud juhtme lähedusse, tuleb ohtlikust tsoonist väljuda võimalikult lühikeste sammudega ning jalgu lohistades. Pikkade sammudega või pikali olles on suur tõenäosus saada eluohtlik elektrilöök.

- Igas sekundis sähvib maakeral umbes 100 vätku.

Päikeselist suve!

ÜHEÖÖSUHE EHK VÕISTKOND "KOTID" ERNA MATKAL

Komejant ilma vaheajata, idee ja tekst:

Mart Tartlan, ERNA võitja ja meditsiinipunktide looja ning kohtunik

Mihkel Tammaru, ERNAvana 2019

Tegelased:

Anni (38) – skaut, kooliõpetaja ja tantsujuht

Tarmo (46) – riigiametnik, aktiivne linnasportlane,
matkajalanõusid omab esimest korda

Trikk (26) – maratonaar, orienteerumishuviline, vabas elus disainer

Karin (32) – pangatöötaja, mõnikord käib metsas jalutamas

Esimene vaatus, esimene pilt

Augustiõhtu hämarus Aegviidu raudteejaama lähedal. Seltskond inimesi seljakottidega ning erinevates matka- ja laigulistest rõivastes. Aegajalt saabub sõidukeid uute inimestega. Registreerimistelgi juures käiakse ennast kirja panemas. Esimese võistkonna stardini on aega üks tund.

TRIKK (pahuralt varustust üle vaadates): Kuulge, lepime nüüd kokku, et igasugune mõttetu tráni läheb kas autosse tagasi või kohe prügikasti, ülearust mudru kaasa vedama ei hakka, eks ole. Kellel on vaja toorest muna matkal? Andke mõistust! Ja kui ma ütlesin, et võta midagi kerget ja särtsakat, siis ei mõelnud ma selle all tšillikaunu!

TARMO (laisalt koti najal pikutades): Mees, seal pole mitte ainult tšilli, vaid ka sibul ja küüslauk. Ühel ilusal hetkel sa veel tänad mind nende eest, mees. Chillax!

TRIKK: Kindlasti täna. Kahe nädala pärast Puhjas grillipeol, kui neid ka kasutada saab. Aga sinna on veel aega (rõhutatult) kaks nädalat!

TARMO: Hea toit annab kiired jalad, mees.

TRIKK: Matkal? Tšilli? Loomulikult! Niipea, kui oled põõsas oma sissesöödud "hea toidu" "maha pannud", muutub liikumine imetlusväärselt kordades kepsakamaks, sest väljumissektori kuumus tõukab takka.

Teine pilt

ANNI: Et siis ... millal sa need saapad ostsid?

TARMO (üritab oma lebo optimismi säilitada, aga nägu on viril): Eile. Müüja sõnul pidid need olema parimad matkasaapad, mida ei pea sisse käimagi. Haakuvad iseenesest jala ümber ja hakkavad seda toetama.

ANNI: Jaahaa ... Kas sa usud päkapikkudesse ka? Hea küll, kitku jalast ära. Ma vaatan, kas mul piisavalt teipi on. Kaotame nüüd oma veerand tundi, aga vast siis saab edasi minna nii, et sa iga sammu peal ei niutsu.

TRIKK (positiivne, nagu alati): Mees, sa ei kõnni seda rada iialgi lõpuni, kui sul juba kümne kilomeetri pealt hakkab saabas hõõruma.

31

KARIN (natuke rahustavalt, mõtisklevalt): Ei no tõesti, tšilli metsas? Päriselt? Meil pole aega õieti mahagi istuda, rääkimata sellest, et midagi kokata. Muide, kas ma olen teile rääkinud lugu Keeksi baari kokast, kes pärast tšilli hakkimist ...

Üks võistkond jalutab mööda. Hoolimata värskest loojunud päikese jätkuvalgusest on neil pealambid juba sisse lülitatud. Valgus pimestab tegelasi.

KARIN (silmi kissitadas): Taeva päralt, kas teie võistkonna nimi on Vennad Valgustajad või? Nagu teatri prožektorite all seisaks. Muuseas, nendel vidinatel on üleval üks väike nupp. Vajutad peale ... ja kustub. Peaaegu nagu iseenesest. (Ehmunult) Pagan, varupatareid!

TARMO (jamaika aktsendiga): Nou vorris, beibii, (edasi tavalise kõnepruugiga) need on Anni masinas. Ja lisaks tuleb sealt veel kena ports toidukraami.

TRIKK: Tore! Ja mis seal "kraamis" on?

TARMO (natuke nagu lausa uhkelt oma heade ideede üle): Teise päeva hommikusöök spetsiaalselt väsinud inimeste ergutamiseks: kana-quesadillad topelt jalapenoga ...

JUUBELI ERNA MATK 02.-04.08.2019

Just nimelt, sel aastal on juba 20. ERNA Matk, kus taaskord on avatud kolm erineva pikkusega rada, mille hulgast saad valida just endale jõukohase.

ERNA Matkale registreerimine algab 01.05.2019!

Lisainfo www.erna.skaut.ee

ESÜ SUVELAAGER

Laagri eesmärgiks on arendada julgust ning hakkamasaamis- ja organiseerimisoskusi. Noortel on võimalik end proovile panna peaaegu iseseisvalt hakkama saades kolm päeva metsas. Laagris tuleb otsuste langetamine, meeskonnatöö, ettevõtlikkus, juhtimine, organiseerimine ja veel palju põnevaid asju!

Laager on mõeldud skautidele (11+) ja vanemskautidele. Samuti on oodatud kaasa lööma rändurid (19-26) ja seda nii korraldusmeeskonnas kui programmis. Laager toimub Tagametsa laagrikeskuses ja ööbimine on telkides.

16.07 – saabumine, all-laagrite ülesehitamine, laagri avamine
17.07 – esimene tegevuspäev – töötoad ja väiksemad väljakutsed, ettevalmistus matkapäevaks
18.07 – teine tegevuspäev – matk ja suuremad väljakutsed, öhtune meelelahutus
19.07 – koristamine, pakkimine, laagri lõpetamine, lahkumine

Registreerimine on avatud kuni 01.07.2019 (või kuni kohti jätkub) ja toimub ESÜ kodulehe kaudu, kust leiad info ka osavõtumaksu, vajaliku varustuse jm kohta.

Laagri juhiks on Veeda Kala (Ökoskaudid).
Kui Sul on küsimusi laagri kohta või soovid selle korraldamisel abiks olla, kirjuta julgelt! Kontaktid leiad kodulehelt.

Kohtumiseni Tagametsas!